

Історія світової літератури

Заплановані результати навчання:

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія світової літератури» є розкриття закономірностей світового літературного процесу від найдавніших часів до сучасності; з'ясування своєрідності розвитку літературного процесу різних національних літератур; вивчення ідейно-художньої своєрідності творчості найвидатніших представників літератури різних періодів, ознайомлення зі змістом і поетикою їхніх творів; розвиток навичок філологічного аналізу художніх творів у єдності змісту та жанрів.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Історія світової літератури» є опанування системи відомостей про закономірності перебігу світового літературного процесу від найдавніших часів до сучасності; ознайомлення з основними етапами розвитку світової літератури, головними художньо-творчими методами в історії світової літератури, формування уявлення про соціокультурні, історичні, мистецькі чинники розвитку країн, література яких вивчається; вироблення навичок вести самостійну дослідницьку роботу; дослідження стилістичних особливостей поезики митця, встановлення елементів традицій і новаторства у стилі художнього твору та ідіостилі письменника через з'ясування стильових явищ і тенденцій.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов, що вивчаються, історію світової літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори світової художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Література Стародавнього Сходу. Антична література

Загальна характеристика літератури стародавнього Сходу. Антична міфологія. Антична лірика: давньогрецька класична лірика; римська поезія.

Антична трагедія: етапи розвитку давньогрецької трагедії; жанр трагедії в римській літературі.

Антична комедія: давньогрецька комедія; римська комедія.

Антична проза: давньогрецька проза і її різновиди; еліністична проза. Прозові жанри в римській літературі.

Тема 2. Історія літератури доби Середньовіччя та доби Відродження

Література середніх віків. Народний епос періоду раннього Середньовіччя. Героїчний народний епос зрілого Середньовіччя. Клерикальна література. Лицарська (куртуазна) література. Міська література середніх віків.

Література доби Відродження. Ренесанс в італійській літературі. Література доби Відродження в літературі Німеччині і Нідерландів. Відродження в літературі Франції, Іспанії, Англії.

Тема 3. Історія літератури XVIII століття

Література доби Просвітництва. Проблема людини та її духовної природи. Просвітницький класицизм. Просвітницький реалізм. Просвітницький сентименталізм.

Англійське Просвітництво (Д. Дефо, Дж. Свіфт, Г. Філдінг, Р. Бернс). Французька література епохи Просвітництва. Літературно-філософська творчість Вольтера. Д. Дідро, Ж.-Ж. Руссо, П. Бомарше.

Видатні італійські драматурги XVIII століття. К. Гольдоні, К. Гоцці.

Література німецького Просвітництва. Г. Е. Лессінг, Ф. Шиллер, Й.-В. Гете.

Тема 4. Історія літератури XIX століття

«Золотий вік» світової літератури. Естетика і поетика романтизму. Соціально-історичні передумови розвитку поняття романтизму. Німецький роман. Е. Т. А. Гофман. Г. Гейне.

Англійський роман. В. Скотт – засновник жанру історичного роману.

Французький роман. В. Гюго – провідник і теоретик романтизму. Ідеї французької революції і вільної фантазії художника.

Американський романтизм. В. Ірвінг, Ф. Купер, Н. Готорн.

Польський романтизм. А. Міцкевич.

Французький реалістичний роман XIX століття. Ф. Стендаль. Англійський реалізм. Ч. Діккенс.

Тема 5. Література XX століття. Модернізм.

Естетичні програми і творчі пошуки в літературі XX століття.

Перша половина ХХ століття. Авангардистські течії: кубізм, дадаїзм, сюрреалізм тощо.

Література Англії. Д.-Б. Шоу. Новий етап у розвитку англійської літератури, Д. Джойс. Метод «потoku свідомості».

Література Франції. Екзистенціалізм як напрям філософії та літератури. Ж.-П. Сартр – теоретик екзистенціалізму в літературі, вплив екзистенціалістських ідей на творчість А. Камю. А. де Сент-Екзюпері – письменник, льотчик, філософ. Особливості творчого методу. М. Пруст – представник французької модерністської прози.

Література Німеччини. Загальна характеристика. Поняття «втрачене покоління». Т. Манн – майстер інтелектуального роману, Е.-М. Ремарк.

Література Норвегії. К. Гамсун – співець кохання. Г. Ібсен – творець соціально-психологічної драми.

Література Австрії. Ф. Кафка. Поєднання реальності й міфотворчості у прозі письменника. Р.-М. Рільке – видатний австрійський поет.

Література Іспанії. Ф.-Г. Лорка.

Література США. Т. Драйзер – майстер реалістичної прози. Е. Хемінгуей.

Література II половини ХХ століття.

Література Англії. Специфіка англійського екзистенціалізму (В. Голдінг, Дж. Фаулз).

Література Франції. С. Беккет, Е. Йонеско.

Література Німеччини. Творчість Г. Белля і Г. Грасса.

Американський роман II половини ХХ століття. К. Воннегут і Дж.-Д. Селінджер.

Література Латинської Америки. Г.-Г. Маркес – теоретик «магічного реалізму». Х.-Л. Борхес.

Тема 6. Сучасний літературний процес

Постмодернізм як основний метод у сучасному літературному процесі. Футурологічні, історико-філософські, пригодницько-інтелектуальні напрями.

Італія. У. Еко. Роман нового типу.

Франція. М. Ульбек. Світ європейського гламуру. Герой-блазень у світі реклами.

Англія. Й. Пірс. Арт-детективи. Злочини у світі мистецтва. Історичні романи-розслідування. Феномен інтелектуального детективу. Г. Нормінтон.

Німеччина. П. Зюскінд. Психолог, містифікатор, оповідач. Тип розчарованого індивідуума у запрограмованому на успіх суспільстві. Багатогранність творів.

Іспанія. Історія і сучасність, релігія і наука, література і мистецтво як ключові центри прози.

Чехія. М. Кундера. Неблагополуччя духовної і політичної ситуації в сучасному світі.

Сербія. М. Павіч. Історико-пародійні романи. Естетизація старовинного побуту.

Росія. Т. Толстая. Душевна смута сучасної людини, її розлад з дійсністю, втрата моральних орієнтирів. Л. Петрушевська, Л. Улицька, В. Пелевін, В. Єрофєєв.

Японія. Х. Муракамі. Світ людського і надприродного. Картини божевільних будинків великого мегаполісу.

Трудовіткість:

Загальна кількість годин 120 год.

Кількість кредитів 4,0.

Форма семестрового контролю екзамен.